

We wrześniowych wyborach w Szwecji wystartuje niemal 120 osób o polskim pochodzeniu. Najwięcej reprezentuje partię Moderata, ale niemal co dziesiąty ultrapravicową partię Sverigedemokraterna...

Dr Drapiński
BARNLÄKARE - PEDIATRA - PEDIATRICIAN

Pediatra Gastroenterolog Endoskopista

Choroby dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat.
Profilaktyka, diagnostyka, leczenie, porady.

Informacje i rezerwacja wizyt na stronie:
www.drdrapinski.se
lub telefonicznie:
08-409 19 119

Przychodnia Pediatria
Skärholmen Centrum

Storholmsgatan 19
3 poziom
127 48 Skärholmen

BIURO PODRÓŻY "GAMLA STAN" ZAPRASZA

Bilety lotnicze do Polski.

Bilety promowe

Polska, Niemcy, Dania, Finlandia, Estonia i Norwegia

- Polferries
- Unity Line
- Stena Line
- TT Line

Wycieczki po Skandynawii

z polskim przewodnikiem

SJÖRESEBYRA
SEA TRAVEL OFFICE

Morskie Biuro Podróży

Gamla Stan
Köpmangatan 10
111 31 Stockholm
tel: 08-411 49 80
fax: 08-411 49 81
www.sjoresebyra.se

Biurowo otwarte:
poniedziałek-piątek 10-17

Zadzwoń z Amigos z życzeniami do twoich przyjaciół w ich imieniny.

COMVIQ
Billigt, billigt, billigt.

Strach i smutek

Mam szacunek dla Izraela, w ogóle Żydów, za ich wielki wkład w rozwój nauki, sztuki, kultury, w rozwój i poziom naszej cywilizacji. Mam nie mniejszy szacunek dla Arabów, niegdyś wiodącego regionu świata, gdzie stawała pierwsze kroki nauka, z której w wielu przypadkach w niezmiętej formie, korzystamy do dnia dzisiejszego. Stąd mój – i mam nadzieję nie tylko mój apel – Pomóżcie im! Wiodące państwa Europy, a przede wszystkim Stany Zjednoczone, pomóżcie im!

To, co się dzieje na Bliskim Wschodzie w zasadzie od pierwszych chwil powstania państwa Izrael – O paradoksie, terenach, z których pochodzą wielcy prorocy tej ziemi: Jezus i Mahomet! – przypomina diabelski kocioł, w którym wrze negatywna energia przekonanych o niezachwianej słuszności swoich racji, co pozwala obu stronom na nieustanne zabijanie się nawzajem.

Izrael i Palestyna od dziesiątek lat piszą krwią swoich obywateli tragedię godną szekspirowskiego pióra. Żydzi i Arabowie, dwa żywioły bezlitośnie wyniszczające się nawzajem, stworzyli absurdalną rzeczywistość, w której codzienne życie opiera się na ataku, obronie, nieszczęściu, cierpieniu, ofiarach.

Istnienie w sferze strachu, czyni człowieka samotnym i pokrywa, jak pyły Etny, życie smutkiem. Smutkiem, który izoluje jednego człowieka od drugiego. Nawet, gdy dzieli się go z ludźmi bliskimi i drogimi sercu, smutek oddziela.

My, ludzie mający szczęście stania z boku i obserwowania owego konfliktu, winniśmy się strzec przed osądzaniem, porównywaniem, orzekaniem win, słowem przed rzucaniem cienia, bowiem z tą chwilą sami stajemy w cieniu. Popierać można, nawet należy, jeśli przekonania są zgodne. Osądzać nie wolno, ponieważ prawda jest jedna i leży poza oceną.

A prawda ta mówi, że tak długo jak Izraelczycy nie będą mogli swobodnie oddychać, identycznie długo nie będą mogli swobodnie oddychać Palestyńczycy.

Długotrwała zaciętość buduje zapiekłość, a te zmęczenie, zaś wspólnie tworzą rzeczywistość, której nie pragną obie zwalczające się strony, bowiem budują w ten sposób w swoich dzieciach smutek i strach. Dzieci obu stron zmuszone są wchodzić w życie, którego się boją, tracą poprzez działania rodziców coś ogromnie ważnego i rzutującego na resztę życia – dzieciństwo.

Pomóżcie im, wielcy tego świata. Pomóżcie tym dzieciom! Żydzi i Palestyńczycy sami sobie nie poradzą. (asz)

Pożyteczni i kłopotliwi idioci

Dziennikarze popierający PO, okazali się nie tylko ludźmi bez charakteru, ale okazali się zwykłymi lachudrami popierający prymitywnych lajdaków. A ci którzy głosowali na „partie młodych i wykształconych” okazali się ludźmi intelektualnie niesamodzielnymi, sterowanymi przez media i niezdolnymi do samodzielnego myślenia. Taką opinię po aferze taśmowej sformułował Marian Piłka, historyk, wiceprezes Prawicy Rzeczypospolitej, a można ją było przeczytać na portalu internetowym WirtualnaPolonia.com redagowanym w Sztokholmie. W zasadzie nic w tym szczególnego – wszak afera taśmowa pozostawiła wiele niesmaku, a wspomniany portal internetowy specjalizuje się w atakach na obecnie rządzących – ale jest to opinia jak najbardziej symptomatyczna dla pewnych środowisk. Otóż uważają one, że jeśli ktoś myśli inaczej to jest lachudrą, lajdakiem i durniem. I z pewnością nie jest patriotą.

Na stronie internetowej NaTemat.pl pojawił się jakiś czas temu, już po zestrzeleniu malezyjskiego samolotu nad terytorium Ukrainy, artykuł zatytułowany „Pożyteczni idioci - Zobacz, gdzie w Polsce promuje się rosyjską wersję wydarzeń”. Antoni Bohdanowicz zaprezentował trzy portale internetowe, która spełniają rolę „pożytecznych idiotów”.

Pierwszy o nazwie Obserwator Polityczny, drugi to Wolna-Polska.pl, a trzeci to... Wirtualna Polonia tworzona w Szwecji:

Podobnie jak poprzedni portal, WirtualnaPolonia.com odnosi się do patriotycznych wartości. Głównym autorem, a może i jedynym jest niejaki Włodek Kuliński. Pisze na tematy, które są „gorące” dla pravicowych mediów. Na początek oczywiście kilka tytułów: „Wojsko Polskie stanie ramię w ramię z banderowcami”, „Mechanizm prowokacji”. Po niektórych wpisach widać, że główny autor tekstów na „Wirtualnej Polonii” był krytycznie nastawiony do Putina. Tyle, że to nie jest wystarczający powód, aby nie cytował rosyjskich źródeł, kiedy komentuje wypadek.

Pożytecznych idiotów jest w Szwecji więcej. Na marginesie dodajmy, że sformułowanie to zrobiło dziwną karierę, bo początkowo przypisuje się je Leninowi, który miałby tak określać zachodnich dziennikarzy piszących entuzjastycznie o rewolucji bolszewickiej i ukrywających jej niepowodzenia. Po II wojnie światowej określenie zostało przejęte przez antykomunistów – przede wszystkim amerykańskich – do określenia osób o nastawieniu socjaldemokratycznym, organizacji lewicowych i pacyfistycznych, aby podkreślić, że ich działania obiektywnie pomagały ZSRR w zimnej wojnie. Pejoratywnie ujmując, nie ma jednak specjalnie znaczenia, czy określenie to formułują komuniści, czy antykomuniści. Idioci nie brakuje po obu stronach.

Skoro jedni bez skrupułów oskarżają nas o to, że jesteśmy lajdakami i durniami, to w zasadzie nic nie przeszkadza, by nazwać też rzeczy po imieniu: stąd też sformułowanie o idiotach, którzy w dodatku do swojego programowego wytykania innym zdrady i zaprzaństwa, posługują się całym zestawem chrześcijańskich symboli, co rodzi pytanie, czy w ogóle rozumieją ich charakter. Cho-

ciażby wspomniany portal WirtualnaPolonia, na którym znajdziemy zaprzyżądzone linki do: Głosu Katolickiego, katolickie.media.pl, Kapucynki – Przasnysz, Klaryski, ks. Isakowicz-Zalewski, ks. Mieczysław Maliński, ks. Piotr Nataneł, Magazyn Wileński, Nasz Dziennik, Niedziela, Ogniwo Miłosierdzia w Australii, Patrie Fidelis, Polonia Christiana, Prowadź mnie Jezus, Radio Lwów, Radio Maryja, Rajd Katyński, Stowarzyszenie Najświętszej Panny Marii Królowej Polski, Telewizja Trwam, Tygodnik Wileńszczyzna, W obronie krzyża, Witajcie w Domu, Wołanie z Wołynia, Wydawnictwo Tradycji Katolickiej... Dodatkowo na pierwszej stronie linki i zdjęcia: Jana Pawła II, św. Franciszka, Cristiady...

Ale to wszystko – jak się okazuje – nie przeszkadza w propagowaniu nienawiści...

Parokrotnie już pisałem, że atmosfera polityczna w Polsce ma swoje przełożenie w życiu w Polsce. Dzisiaj – tak jak w latach 60- i 70-tych – znowu dzielimy się na emigrację niepodległościową i reżimową. Bo – jak ktoś powiedział – doświadczenie powiększa naszą mądrość, nie zmniejsza jednak głupoty. Szaleństwo tej tezy jest zabawne, ale i paradoksalne: emigracja reżimowa to ta, która uznaje dzisiejszą Polskę za kraj niepodległy i demokratyczny i nie głosuje na Prawo i Sprawiedliwość ani Korwina-Mikke. Emigracja niepodległościowa – odwrotnie.

Jak napisała do mnie niedawno pewna pani prezes pewnej organizacji, kurczowo trzymam się rządzącej partii: *Wszystko robisz, aby się przypodobać postkomunistom, którzy wyśmiewają się ze świąt narodowych i z innych postaw patriotycznych.* I dodała: *Taki to poziomek twej gazetki, w której fałszujesz historię. Pani prezes, podobnie jak jeszcze paru znanych mi osobników w Szwecji, cierpi na analfabetyzm wtórny, czyli czyta coś bez zrozumienia tekstu. I ona, i ci inni, nie akceptują, że ktoś może mieć inne poglądy i inną ocenę, że również nasze poczucie „estetyki” może być różne.* Pani prezes nie rozumie aluzji o egzorcyzmach odbywających się w zarządzanym przez nią lokalnie, a brylującym tam ostatnio pan S. lansuje od lat tezę, że nie był cenzorem a tylko radcą i urzędnikiem, w którym pracował, nie zajmował się cenzurowaniem, bo przecież rolę cenzorów odgrywali kiedyś sami dziennikarze. Z kolei pan N. tak długo walczy z głupotą wylewającą się na jednym z portali dla Polonii szwedzkiej, że na zawsze już stracił z oczu prawdę, a walcząc z oszołomami sam stał się jednym z nich.

Taką listę można ciągnąć długo. Ale kogo to tak naprawdę interesuje? Prowadzenie polemiki z „pożytecznymi, ale kłopotliwymi idiotami” to zajęcie jałowe, bo i tak w głowie każdego pozostanie tylko to, co go najbardziej boli. W przypadku tego artykułu... że ktoś odważył się ich szaleństwo nazwać idiotyzmem. (tn)

TVP Polonia bis

Jaki ustalił portal Wirtualnemedi.pl w pierwszym kwartale przyszłego roku może ruszyć nowy kanał polonijny - TV Polska. Chociaż na razie między Ministerstwem Spraw Zagranicznych a Telewizją Polską nie została podpisana jeszcze żadna umowa w tej sprawie, to trwają intensywne prace programowe przy utworzeniu nowego kanału.

Kanał ma emitować m.in. najnowsze i najpopularniejsze programy telewizji publicznej, które będą wzbogacone o programy edukacyjne, kulturalne i gospodarcze. Jak powiedział minister Radosław Sikorski program będzie nadawany w języku polskim, ale wybrane audycje będą mieć obcojęzyczne napisy. Na razie trwają ustalenia merytoryczne i programowe i nie jest znany koszt całego przedsięwzięcia. Największą część tej kwoty ma pokryć MSZ. Wiadomo jednak, że TV Polska kierowana będzie przede wszystkim do Polaków na Ukrainie, Litwie i Białorusi. W Polsce sygnał stacji nie będzie dostępny. Nie podjęto jeszcze decyzji w sprawie kierownictwa nowym kanałem.

Telewizja Polska nadaje już jeden kanał polonijny – TVP Polonia. MSZ, które do tej pory współfinansowało program, nie jest jednak z niego zadowolone. Sikorski miał powiedzieć, że kanał ten jest „w pewnym sensie nie do uratowania” i powołał się na niekorzystną umowę z firmą Spanski Enterprises Inc., na mocy której nabyła ona wyłączne prawa do dystrybucji polonijnego kanału TVP Polonia.

Należy jednak pamiętać, że istnienie TVP Polonia jest regulowane przez Ustawę o radiofonii i telewizji. Zatem Telewizja Polska i MSZ nie mają możliwości zlikwidowania tego kanału. Czy zatem TVP Polonia zastąpiony zostanie przez TV Polska? Rzecznik TVP, Jacek Rakowiecki powiedział, że to ministerstwo musi się wypowiedzieć, czy jest w stanie finansować obydwa kanały jednocześnie.

Wszystkie połączenia do Polski

Telefon: 08-946260
Telefon: 08-7243561
Luftskeppsgatan 8
Skarpnäck

Bilety lotnicze i promowe

ATC TWOJE BIURO PODRÓŻY
voyager

BIBLIOTEKA POLSKA w Sztokholmie

Korzystaj z naszego katalogu internetowego: www.bibliotekapolska.se

Östermalmsgatan 75 (T-Stadion)
Telefon: 08-661 63 59

Godziny otwarcia:
poniedziałki 12-18
wtorki - piątki 12-16

**Weź udział w wyborach
14 września.
Oddaj swój głos na Folkpartiet!
Mieszkaż w Göteborgu?
Zagłosuj na mnie!
Piotr Kiszkiel nr 4
na liście Folkpartiet**

Piotr Kiszkiel
radny miejski Folkpartiet
kandydat do Rady miasta Göteborg

www.piotrkiszkiel.se

Ukraina jest naszą sprawą.

**Szwecja musi być aktywna w
Europie i prowadzić politykę
zagraniczną w taki sposób aby
gwarantować demokracje i
prawa obywatelskie.**

Adam Cwejman
Förstanamn till riksdagen för Folkpartiet liberalerna Göteborg
facebook.com/adamcwejmantillriksdagen

GABINET DENTYSTYCZNY

dr Dorota Leśniewska-Lind
Pogotowie bólowe 24 H
Higienistka.
Estetyka, protetyka, wybielanie.
Przystępne ceny

Kungstensgatan 9
w centrum Sztokholmu
T: 0704 961 682
08-411 80 40
www.dorotealind.se

AKUT MOTTAGNING 24H

Zapraszamy nowych pacjentów na bezpłatny przegląd. Najlepsze materiały, wysoka jakość usług, nowoczesne wyposażenie, niższe ceny!

GABINET DENTYSTYCZNY

DR KRZYSZTOF WRÓBLEWSKI
Tunnlandsv. 93 bv
T-Brommaplan
T: 0762 175 185
T: 0707 555 810

Ektorps tandläkare
Quality Dental Care

dr Ewa Twarowska-Boruch
NACKA - Ektorpsvägen 4

Wszelkiego rodzaju usługi dentystyczne. Bardzo dobra jakość. Dostępne ceny. Jesteśmy podłączeni do F-kassan.

Mob: 073 566 23 30
Tel: 08 716 39 03
www.ektorpstandlakare.se

DENTYSTA
GABINET STOMATOLOGICZNY
dr Andrzej Korczyński

Dotychczasowych i nowych Pacjentów zapraszamy do gabinetu pod nowym adresem:

Nynäsvägen 319
122 34 Enskede/Stockholm
(okolica Globen-Tele2 Arena) Stacja metra Sandsborg (zielona linia) wyjście z tunelu w prawo, następnie 100 m do ulicy Nynäsvägen i ponownie w prawo, gabinet tuż za rogiem (wejście z ulicy, na parterze).

TEL: 0762 180 900
www.eurotandkliniken.se

GRACE TJEJGYM

CEZARY HENZEL
REHABILITACJA MEDYCZNA
FIZYKOTERAPIA

Posiadamy umowę z Försäkringskassan

STOCKHOLM
ÖSTERMALMSGATAN 101
T-Karlaplan
Telefon: 08-654 49 54

HENZEL SJUKGYMNASTIK AB

GABINET PSYCHIATRYCZNY W NACKA

Pomoc terapeutyczna w chorobie depresyjnej, nerwicowej, z objawami związanymi ze stresem, kryzysem, problemami w relacjach, stanami lękowymi, itp.

Lekarz psychiatra **Mariola Cierzniaik**
Informacja, zamawianie czasu
piątki 12-13 08-747 08 56
Telefon czynny całą dobę:
0707 156 023
mottagning@skogsviolens.se
www.skogsviolens.se

LA VIDA LASER CLINIC

SPECJALNE ceny i oferty 20 lat • BEZPŁATNA KONSULTACJA

USUWAMY NAJNOWSZĄ TECHNIKĄ LASEROWĄ

- owłosienie • plamy pigmentowe • tatuaże
- naczynka krwionośne • rumień • brodawki
- kurczaki • zmarszczki • blizny potrądzikowe

MEZOTERAPIA BEZIGŁOWA
To niechirurgiczna metoda stosowana do poprawy wyglądu skóry, jej odmładzania i rewitalizacji. Umożliwia wykonanie zabiegów na:

- remodelowanie mięśni • zmarszczki • face lift • trądzik
- celulit • rozstępy • miejscowe odtłuszczenie
- rozszerzone pory • pigmentowe przebarwienia skóry

MAKIAŻ PERMANENTNY - brwi, kontury oczu i ust
MIKRODERMABRAZJA - zabiegi oczyszczające i odmładzające twarz
PEDICURE MEDYCZNY - leczenie schorzeń i problemów stóp

Ewa Lucard
Dipl. med. Laserspecialist

CZŁONEK SZWEDZKIEGO TOWARZYSTWA MEDYCZYNY LASEROWEJ

Styrmsgatan 52
Karlaplan - Stockholm

tel. 08-666 98 48
www.lavida.se

Opalaj się

NOWA TUBA !!

Super Efekt...

- 20min - 40 kr
- 25min - 50 kr
- 30min - 60 kr

100m od T-bana Hornstull - Långholmmsgatan 26 | 6-23 |

APOLLO SOL
www.apollosol.se

SERWIS KOMPUTEROWY

SOLIDNE, SZYBKE NAPRAWY
USUWANIE WIRUSÓW
24 lat w IT (Szwecja)

T: 0704 47 46 56

Poltext

27 lat na rynku szwedzkim

Tłumaczenia przysięgłe dokumentów prywatnych i urzędowych: ekonomicznych, podatkowych, prawnych i in. Ekspresowe tłumaczenia na język polski od ręki lub w 1-2 dni, bez dopłaty za pośpiech!!

andrzej.nowicki@bredband.net
Ångkärmsgatan 16, 6 tr.
171 70 SOLNA
Tel: 08-82 29 23
Mob: 0704-92 21 23

PRZEKAZY PIENIĘŻNE DO POLSKI

Wysyłka 0 - 30.000 SEK tylko 60 SEK

Oferujemy najlepszy kurs wymiany w Szwecji!
Najwięcej zadowolonych Klientów!
Wypłata pieniędzy w gotówce w ciągu 24 godzin lub na konto (w złotówkach)
Odbiór pieniędzy w każdym miejscu w Polsce za pośrednictwem Banku Pocztowego.

MALMÖ
Södra Skolgatan 41
Tel: 040-97 95 32

SZTOKHOLM - SKÄRHOLMEN
Bredholmmsgatan 18
Tel: 08-710 60 02

MONEY EXCHANGE SKANDINAVIEN AB

**KANCELARIA
ADWOKACKA**
ADWOKAT JERZY MISIOWIEC

Sprawy cywilne, karne, rodzinne, spadkowe, odszkodowania, zakładanie i obsługa prawna firm, prawo pracy. Pomoc w uzyskiwaniu zwolnienia z kosztów sądowych (rättshjälp, rättsskydd).

Advokattfirman
Jerzy Misiowiec AB
Krummakargatan 33 A, 1/2 tr
118 51 STOCKHOLM
T: 08-679 65 31
Fax: 08-458 11 27

**POMOC
ADWOKACKA**

**SPRAWY
rodzinne - gospodarcze
karne - pracy**

Adwokat
Andreas Bigosinski
08-667 20 21
Adwokat
Douglas Bigosinski
08-663 20 40
Adwokat
Anita Bigosinska
08-663 40 22

W Polsce współpracujemy z Kancelarią adw. Zyty Babs

KARLAVÄGEN 47 B
114 49 STOCKHOLM

ELMA SCHOOL

SZKOŁA PODSTAWOWA KLASY 0-9

DLACZEGO MY?

- Jesteśmy międzynarodową szkołą podstawową pracującą według szwedzkiego programu.
- Nauczamy w zarówno języku szwedzkim jak i angielskim.
- Oferujemy zajęcia indywidualne oraz klasy przygotowawcze w zależności od potrzeb językowych uczniów (nie wymagana jest wcześniejsza znajomość języka szwedzkiego czy angielskiego - pomoc nauczyciela polskojęzycznego).
- Posiadamy wykwalifikowaną i zaangażowaną kadrę nauczycielską.
- Bezpieczeństwo i przyjazna atmosfera.

POSIŁKI

- Nieodpłatnie serwujemy trzy posiłki dziennie (śniadanie, ciepły lunch oraz owoce).

TRANSPORT

- Oferujemy bezpłatny transport do szkoły oraz do domu naszymi szkolnymi autobusami

Elma School w Skarpnäck klasy 0-6

Luftskeppsgatan 17
128 32 Skarpnäck

Tel. 08-448 10 47
Mob: 073 526 08 08

Elma School w Rågsved klasy 0-9

Rågsveds Skolgränd 8, Hus C
124 65 Bandhagen
Tel. 08-605 80 70
Mob. 070 733 1047

Informacja w języku polskim:
Wioleta tel. 07 351 00 158
email: elmaschool@yahoo.com

**Advokat
Barbara Klasson**

Pośrednictwo i przedstawicielstwo prawne w dziedzinie prawa rodzinnego, karnego, roszczenia odszkodowawcze, rozstrzyganie sporów. Udzielam pomocy w uzyskaniu zwolnienia z kosztów sądowych.

Biurowie przyjąć: REGUS
Stureplan 4C, 4p, Stockholm
Tel: 08-466 90 19
Fax: 08-466 95 65

**KANCELARIA
PRAWNA**
jur kand Anna Cieślak

Pomoc prawna w sprawach odszkodowawczych, ubezpieczeniowych. Oszkodowania powypadkowe. Oszkodowania w sprawach karnych. Prawo rodzinne, prawo spadkowe. Porady ogólne. Pomoc w uzyskiwaniu zwolnienia z kosztów sądowych.

T: 0707 553 810
anna_cieslak@yahoo.se

Sztokholm
Birkagatan 20
T: 08-341568
birkabielektronik@telia.com
pon-piąt. 9-18
(lunch 13-14)
www.birkabilverkstad.se

Service, problemy z przeglądem technicznym, Naprawy powypadkowe, elektryka i elektronika samochodowa däckhotell

Birka Bielelektronikverkstad

DOCENT DÄCK AB

Zmieniamy olej i klocki hamulcowe
Sezonowe przechowywanie kół
Ustawianie geometrii kół
Opony letnie i zimowe (nowe i używane)
Felgi aluminiowe
pon-piąt 8-18
sobota 10-16

Tel: 08-33 58 51
Norra Stationsg. 117

Agencja PolArt i Teatr Ateneum z Warszawy zapraszają

FRANCIS VEBER

Kolacja dla głupca

Występują:
Pierre Brochant - PIOTR FRONCZEWSKI, Francois Pignon - KRZYSZTOF TYNIEC, Christine Brochant - MARZENA TRYBAŁA
Marlene - EMILIA KOMARNICKA, Lucien Cheval - TADEUSZ BOROWSKI / TOMASZ KOZŁOWICZ
Juste Leblanc - MAREK LEWANDOWSKI, dr Archambaud - SŁAWOMIR HOLLAND

MAXIMTEATERN
Karlplan 4 T - Karlplan

niedziela 5 października 2014 godz. 19.00

Bilety w cenie 290 330 370 kr w sprzedaży od 1 lipca w polskich sklepach lub na zamówienie przez telefon 0707 55 21 77, 0704 25 79 48

www.polart.se info@polart.se

Sponsorzy: Aricelblommor, DANCAD, Limbablonstertjänst
URZĄD M. ST. WARSZAWY Biuro Kultury

Szpachlowanie i malowanie ścian, murarstwo montowanie płyt gipsowych, układanie podłóg (linoleum, laminat), tapetowanie, układanie płytek ceramicznych drobne prace w instalacjach elektrycznych, stolarstwo, pomoc w montowaniu mebli

Możemy dostosować się do Twoich potrzeb!

Informacje, oferty, zamawianie robót:

070 733 55 13
0735 77 14 60
(Teddy)

Firma szwedzka AB poszukuje wykonawców pracujących na własny rachunek podnajmu (rozliczeniowy) w/w specjalnościach. Pomagamy w uzyskaniu numeru personalnego

JĘZYK SZWEDZKI

INTENSYWNE kursy języka szwedzkiego

- w weekendy
- doświadczeni nauczyciele
- dogodna komunikacja

**Zapisy:
0703 883 792**

Uwaga: pomagamy w przygotowaniu się do egzaminów SFI

Nowe kursy od września

Kandydaci pochodzenia polskiego w wyborach do parlamentu, władz wojewódzkich i komunalnych. Wrzesień 2014

Moderaci:

Bajera Alicja, Huddinge, 59, urzędniczka, kommun
Bieliński Remigiusz, Trollhättan, 59, inżynier, landstinget, kommun
Borowiec Jan, Knivsta, 61, lekarz, profesor, kommun
Englitz-Arholm Barbara, Skurup, 61, nauczycielka, kommun
Falke Dorota, Kävlinge, 35, deweloper przedsiębiorstw, kommun
Fyrek Karolina, Sztokholm, 27, sekretarz polityczny m, kommun
Gajos Robert, Olofström, 42, szef sprzedaży, kommun
Kamińska Luiza, Oxelösund, 67, ekonomistka, kommun
Kapica Alicja, Sundsvall, 34, ekonomistka, landstinget
Knapp Danuta, Nacka, 63, inżynier, landstinget
Kosowski Patrik, Svedala, 36, IT-konsult, kommun
Krupa Patrik, Olofström, 48, mechanik, kommun
Kubiak Michał, Kronoberg, 63, designer, landstinget
Lewalski Stanisław, Upplands-Bro, maszynista, kommun
Łuczak Andrzej, Malmö, 50, przedsiębiorca budowlany, kommun
Mamczarz Oliwer, Eskilstuna, 29, socjolog, kommun
Obmińska Marta, Uppsala, 35, polityk, parlamentarzystka, prawnik, parlament, kommun
Plewako Jan, Västerås, 66, szef wydziału, kommun
Roszkowska-Öberg Eliza, Sztokholm, 36, polityk, parlamentarzystka, parlament
Walentowicz Helena, Sundbyberg, 20, studentka, kommun
Waligórska Marzena, Älvnäs-Ekerö, 49, pracownik działu zakupów, kommun
Wasiewicz Ewa, Haninge, 53, pielęgniarka, landstinget, kommun
Wielondek Mirosław, Nässjö, 54, lekarz, landstinget
Zakowicz Marcin, Lidingö, 40, przedsiębiorca, kommun
Zbróg Dominika, Trollhättan, 33, ekonomistka, kommun

© Facebook

Alicja Bajera, m

© Facebook

Helena Walentowicz, m

© Facebook

Marta Obmińska, m

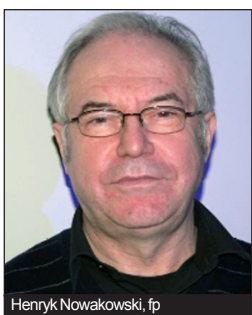
Folkpartiet

Adamik Jens, Göteborg, 37, sekretarz polityczny fp, kommun
Bolanowski Ewa, Svedala, 62, inżynier, kommun
Cwejman Adam, Göteborg, 30, polityk, parlament
Dawidowicz Nina, Sztokholm, 68, inżynier, kommun
Gładzki Erik, Umeå, 42, sprzedawca w Olofsfors AB, kommun
Halkiewicz Maria, Ekerö, 56, pielęgniarka, polityk, landstinget, kommun
Hawrylkiewicz Zechniaschen Genowefa, Sundbyberg, 67, architekt, kommun
Jabłońska Ewa, Göteborg, 50, nauczycielka, kommun
Kabaciński-Hallström Barbara, Hallstahammar, 66, kommun
Karbownik Kristofer, Svedala, 36, administrator, kommun
Kiszkiel Piotr, Göteborg, 65, polityk, kommun
Krakowski Margareta, Mölndal, 68, ekonomistka, kommun
Lesińska Dorota, Tranås, 52, psycholog, kommun
Lesiński Jerzy, Tranås, 73, leśnik, kommun
Nilsson Jadwiga, Klippan, 49, kommun
Nowakowski Henryk, Boden, 65, muzyk, pedagog, kommun
Perusina Jolanta Regina, Malmö, 50, polityk, landstinget, kommun
Piniaha Paweł, Fagersta, 38, przedsiębiorca, kommun
Włosiński Wojciech, Höör, 55, bankowiec, kommun
Wołodarska Hanna, Ale-Skeppalanda, 19, studentka, kommun
Ziamba-Marszałek Rita, Osby, 44, szef biura, kommun

© Facebook

Adam Cwejman, fp

© Facebook

Henryk Nowakowski, fp

© Facebook

Paweł Piniaha, fp

Miljöpartiet

Barczewska Aviva, Hägersten, 45, nauczycielka, landstinget
Bogusławski Damian, Sölvesborg, 46, kommun
Bogusławski Ewelina, Sölvesborg, 25, kommun
Bogusławski Marcin, Sölvesborg, 28, kommun
Dahl-Ringdahl Grażyna, Lessebo, 63, kommun
Fabianowski Wojciech, Kävlinge, 44, inżynier, kommun
Jurkowski Jacek, Olofström, 58, nauczyciel, polityk, landstinget, kommun

Karlsson Krystyna, Hedemora, 67, pielęgniarka, kommun
Morawski Viktor, Sztokholm, 38, prawnik, kommun
Muzyka (Stolarczyk) Anna, Bjuv, 47, inżynier, kommun
Myszka-Gustafsson Anna-Maria, 68, polityk, landstinget, kommun
Nedzewicz Wojciech, Avesta, 51, pedagog, kommun
Sandin Sokolik Adrian, Linköping, 39, inspektor ochrony środowiska, kommun
Sibińska Anna, Göteborg, 51, nauczycielka, landstinget, kommun
Zintel Jarosława, Härnösand, 58, zootechnik, kommun

© Facebook

Anna Muzyka, mp

© Archiwum

Jacek Jurkowski, mp

© Facebook

Anna Sibińska, mp

Kristdemokraterna

Borowiec Maria, Knivsta, 60, polityk, parlament, kommun
Karczewski Zbigniew Józef, Mora, 64, nauczyciel, kommun
Kruczek Michał, Täby, 68, ekonomista, kommun
Malaj Jerzy Józef, Göteborg, 71, ekonomista, landstinget
Nowicki Mateusz, Halmstad, 27, pastor, kommun
Ramhage Ariana, Lerum, 55, malarka, architekt, kommun
Rogiński Andrzej, Linköping, 63, inżynier, kommun
Slyk Adam, Stenhausen, 64, przedsiębiorca, landstinget
Struglics-Bogs Barbara, Höganäs, 55, pedagog, diakon, landstinget
Szyber Carolina, Sztokholm, 32, polityk, parlamentarzystka, parlament
Wróblewski Mieczysław, Sjöbo, 73, szewc, kommun
Zakolski Michał, Bredbyn, 63, terapeuta, landstinget, kommun

Socialdemokraterna

Gawryś Anna, Lund, 37, urzędniczka, kommun
Grabowska Margareta (Małgorzata), Älvdalen, 57, kommun
Hammarberg Landowska Małgorzata, Ange, 53, urzędniczka, kommun
Marchewka Jolanta, Sztokholm, 43, przedszkolanka, landstinget
Oręziak Fiodorowicz Katarzyna, Torsby, 32, kommun
Rachwalski Sebastian, Norrköping, 68, kommun
Walkow Jolanta, Trollhättan, 51, kommun
Wolniak Alfred, Landskrona, 39, kierowca, kommun
Wolski Daniel, Malmö, 30, student, kommun
Zawadzka Przechodzień Alicja, Trollhättan, 56, szef ekonomiczny, kommun
Zieliński Jan, Svalöv, 55, ombudsman, kommun

© Facebook

Anna Gawryś, s

© Facebook

Margareta Grabowska, s

Sverigedemokraterna

Furmański David, Sollentuna, 31, pracownik ochrony, landstinget
Galia Edward, Trelleborg, 48, kontroler parkingowy, kommun
Głowska Karolina, Köping, 31, studentka, kommun
Golowkin Jerzy, Halland, 70, inżynier, landstinget, kommun
Kawecki Krystian, Södertälje, 32, taksówkarz, landstinget, kommun
Kawecki Mariusz, Södertälje, 60, ekonomista, kommun
Kuniewicz Beata, Södertälje, 38, archiwistka, kommun
Michałowski Ilona, Mölndal, 36, lekarz, kommun
Piechowicz Piotr, Helsingborg, 60, elektryk, kommun
Szubzda Kristoffer Ryszard, Botkyrka, 59, mechanik samochodowy, landstinget, kommun

Vänsterpartiet

Bogatic Wirginia Katarzyna, Växjö, 45, historyk, landstinget
Kudryk Stefan, Uddevala, 39, rzeczoznawca, kommun
Rogoziński Daniel, Uppsala, 27, pedagog, kommun
Tomczak Karin, Uppsala, 34, prawnik, kommun
Tyszko-Täkhävuori Irena (Korc), Eskilstuna, 51, magazynierka, kommun
Żmudzin-Agren Anna, Tierp, 59, urzędniczka, parlament, kommun

Jolanta Szutkiewicz, DP

Centern

Mróz Andrzej, Lidingö, 54, urzędnik, kommun

Onoszko Maciej, Gotland, 55, nauczyciel, kommun

Wojtkiewicz-Adolfsson Bogna, Östersund, krawcowa, landstinget, kommun

Jerzy Golowkin, numera SD

Maciej Onoszko, C

Kandydaci partii lokalnych do władz komunalnych:

Bielecki Robert, Haninge, 29, Rättvisepartiet Socialisterna, dziennikarz pisma „Offensiv”

Björklund Grażyna, Vansbro, 64, Kommunpartiet Vansbro

Bogdański Arkadiusz, Hässleholm, 54, SPI Vålfärden

Bogdański Bożena, Hässleholm, 54, SPI Vålfärden, pielęgniarka

Goldman Henryk, Bromölla, 66, Kommunistiska Partiet

Kasprzyk Roman, Malmö, 63, Skanepartiet, programista

Krzemiński Tomas, Solna, 41, BUS-partiet, kucharz

Olewicz Anna, Malmö, 54, Skanepartiet, terapeutka

Szutkiewicz Adolf, Huddinge, 75, Drevvikenpartiet

Szutkiewicz Jolanta, Huddinge, 75, Drevvikenpartiet, pedagog

Trendowicz-Hansson Mirosława, Lidköping, 61, Det Hallbara Alternativet, pielęgniarka

Wnuk Alicja, Nynäshamn, 29, Sorundanet Nynäshamns kommunpartiet, nauczycielka

Zadorska-Flack Katarzyna, Botkyrka, 28, Botkyrkapartiet

Publikowana wyżej lista prawdopodobnie nie jest pełna, część kandydatów/kandydatek polskiego pochodzenia nosi szwedzkie nazwiska i trudno ustalić ich pochodzenie.

We wrześniowych wyborach w Szwecji wystartuje niemal 120 osób o polskim pochodzeniu. Najwięcej reprezentuje partię Moderata, ale niemal co dziesiąty ultrapravicową partię Sverigedemokraterna...

Polski koloryt szwedzkich wyborów

To będą już kolejne wybory, gdy padnie rekord ilości osób z polskim pochodzeniem, starających się o głosy wyborców. W 2002 roku na listach wyborczych można było znaleźć około 40 osób polskiego pochodzenia – w tym roku to co najmniej 120 osób.

O ile jednak zainteresowanie polityką szwedzką rośnie wśród osób angażujących się w działalność partyjną, to nadal nie zadawalające jest uczestnictwo osób polskiego pochodzenia w samym procesie wyborczym. Statystyki są bezlitosne: Polacy częściej niż inne grupy narodowościowe nie korzystają ze swoich praw wyborczych. Tylko co piąty oddaje głos w wyborach. To dużo gorzej niż średnia dla mieszkańców Szwecji posiadających prawa wyborcze i pochodzących z innego kraju – średnio na wybory chodzi 33%. Ten brak aktywności polskiej grupy ma wiele wspólnego z niską frekwencją w wyborach w Polsce: poczucie braku wpływu na politykę zniechęca do aktywnego angażowania się.

Całe szczęście ta obojętność Polaków w Szwecji nie odstrasza od angażowania się w życie partyjne coraz większej liczby osób polskiego pochodzenia. Tegoroczne wybory będą tego najlepszym przykładem. W ostatnich wyborach na listach wyborczych można było znaleźć niemal 100 polsko-brzmiących nazwisk, w tym roku znowu jest ich więcej. I, co ciekawe, niemal 40% to nazwiska nowe.

Podobnie jak w 2010 roku polityczne sympatie polskich kandydatów rozłożyły się równo na „prawicy” jak i na „lewicy”. Polacy reprezentują wszystkie opcje polityczne, chociaż nadal najwięcej Polaków (26) znajdziemy na listach Moderatów, w tym dwie polskie posłanki – **Elizę Roszkowską-Öberg** i **Martę Obmińską** – które i w tym roku startują w wyborach do Riksdagu. Drugą partią popularną wśród osób polskiego pochodzenia jest Folkpartiet (21 kandydatów), a na trzecim miejscu – tak jak i cztery lata temu – jest Miljöpartiet, tuż za nią Kristdemokraterna.

Największe zmiany zaszły na listach wyborczych ugrupowań, które – akurat wśród Polaków – powinny budzić pewien dystans: podwoiła się liczba polskich kandydatów na listach

wyborczych Vänsterpartiet (6 nazwisk) i ponad pięciokrotnie (!) liczba polskich kandydatów na listach skrajnie prawicowej partii Sverigedemokraterna (11 kandydatów), która otwarcie opowiada się za ograniczeniem imigracji do Szwecji. Tym samym niemal co dziesiąty polski kandydat na listach wyborczych reprezentuje właśnie tę partię. Przypomnieć warto, że spora część działaczy tej partii ma swoje korzenie w środowiskach neofaszystowskich.

Skąd zatem popularność tego ugrupowania wśród osób polskiego pochodzenia? Może to mieć związek z ogólną radykalizacją poglądów, podobnie jak w Polsce gdzie swoje „pięć minut” ma Front Narodowy i ugrupowanie Janusza Korwina-Mikke. Część Polaków w Szwecji chce rozwiązań radykalnych, chwytają się więc populistycznych haseł. Rosnąca popularność Sverigedemokraterna daje wiele do myślenia. Ale to też konsekwencja tego, że na forach internetowych (również prowadzonych przez Polonię szwedzką – chociażby WirtualnaPolonia i PoloniaInfo) coraz częściej do głosu dochodzą osoby o poglądach skrajnych, pełnych nienawiści do innych grup narodowościowych, a nawet propagujących faszyzm.

Jedynym pocieszeniem, że w tegorocznych wyborach nie znalazło się miejsca na najbardziej radykalne ugrupowanie,

Sveriges nationella demokratiska parti, które startowało w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego, a którego członkami też są Polacy (m.in. założyciel tej partii **Paweł Grunneholm** (wcześniej Grajek). SNPD ma bowiem powiązania z ugrupowaniami nazistowskimi na terenie Skanii.

Nie wszyscy startujący w wyborach Polacy mają szansę na uzyskanie mandatów. Zaledwie kilka osób ma je zapewnione startując na pierwszych, bądź jednych z pierwszych, miejsc na listach. Dużą niewiadomą jest powtórzenie sukcesu wyborczego sprzed czterech lat przez polskie posłanki. Na mandat może chyba liczyć **Eliza Roszkowska-Öberg**, ale pod znakiem zapytania jest mandat **Marty Obmińskiej** – zwłaszcza, gdy wszystko wskazuje na to, że Moderaci mogą ponieść dość dotkliwą porażkę.

Podobnie jak w poprzednich wyborach połowa kandydatów polskiego pochodzenia na kartach wyborczych to kobiety. Nie zmieniła się również średnia wieku (ok. 48 lat), paru kandydatów zmieniło barwy polityczne. Najmłodszą kandydatką jest 19-letnia **Hanna Wołodarska** (z Ale-Skeplanda), najstarsi **Jolanta** i **Adolf Szutkiewiczowie** (75 lat, Huddinge).

Teraz wszystko w rękach wyborców. Wybory odbędą się 17 września. (NGP)

Eliza Roszkowska Öberg, M

Sundenströms Redovisning AB

Jesteśmy prężnie i dynamicznie rozwijającym się biurem rachunkowym w Sztokholmie. Posiadamy wielu zadowolonych i zaufanych klientów na terenie całej Szwecji. Świadczymy najwyższej na rynku szwedzkim jakości usługi księgowo-podatkowe poprzez wdrażanie w naszą pracę zasad autoryzacji SRF Szwedzkiego Związku Księgowych i Rewidentów Podatkowych. Celem Biura Rachunkowego Sundenströms Redovisning AB jest zapewnienie kompleksowej obsługi rachunkowej i doradztwa rachunkowo-finansowego firmom szwedzkim oraz polskim, które planują rozszerzyć swoją działalność na Szwecję albo otworzyć działalność gospodarczą w Szwecji.

Karusellvägen 41
126 31 Hägersten
Sztokholm

E-mail:
patrick@sundenstrom.se
Telefon: 073-614 43 53
www.sundenstrom.se

Tel. od poniedziałku
do piątku, 08.00-17.00

BIURO RACHUNKOWE OFERUJE:

Pomoc przy zakładaniu i rejestracji
własnej działalności gospodarczej
Enskilda firmor
Handelsbolag
Aktiebolag
Bieżąca księgowość prowadzona
według aktualnych praw i przepisów
Rozliczanie VAT i deklaracji
Årsbokslut
Årsredovisningar
Doradztwo i konsultacje

Jesteś zmęczony brakiem
kontaktu z Twoim
księgowym?
Zadzwoń do nas!

MBL Redovisning & Konsulting AB

- ▶ Księgowość, administracja, rejestracja wszystkich rodzajów firm.
- ▶ Doradztwo ekonomiczne.
- ▶ Sporządzanie årsbokslut, årsredovisningar.
- ▶ Sporządzanie deklaracji rocznych osób prywatnych i firm.
- ▶ Pomoc w załatwianiu spraw w urzędach szwedzkich.
- ▶ Bezpłatne konsultacje dla stałych klientów.
- ▶ Przystępne ceny

Bożena Ziemia
Teknologgatan 5, 113 60 Stockholm
T: 08-30 40 80 bozena@mb-redovisning.se

INTERNISTA GINEKOLOG

dr Jerzy Beltowski

prywatny gabinet ginekologiczny
T: 08-28 45 00
Mob: 0707 913 118
(08:00-20:00)
Järnvägsgatan 38
175 35 Sundbyberg
T-Sundbyberg

Analizy krwi i moczu na miejscu. USG, niepłodność,
nadzferki. Wizyta nawet tego samego dnia
(w nagłych zachorowaniach)

ARW Redovisningsbyrå

Alina & Robert Wrona

Bromma Tel. 08-25 98 20
0737 071 500

Obsługa księgową
i doradztwo
podatkowe firm

Biurowo czynne wieczorami

Junos Redovisningsbyrå AB Mariusz Pierzyński

JUNOS AB

Członek: Sveriges
Redovisningskonsulters Förbund
(Szwedzki Związek Księgowych
i Rewidentów Podatkowych)

Molkomsbacken 28
123 33 Farsta
T: 08-609 05 38 (godz. 9-17)
Fax 08-604 20 50
info@junos.se
www.junos.se

- Bezpłatne porady telefoniczne!
• Bieżąca księgowość
- Rozliczanie VAT • Bilanse, bokslut
- Sprawozdania roczne do Urzędu Patentowego
Doradztwo podatkowe • Deklaracje podatkowe
• Firmy jednoosobowe - enskilda firmor
- Spółki handlowe - handelsbolag • Spółki akcyjne - aktiebolag

Pomoc przy rozpoczęciu własnej działalności gospodarczej

Autoryzowane biuro księgowo

Alime Consulting AB

jest odpowiedzialnym i autoryzowanym biurem księgowym działającym od 2004 roku. Naszą gwarancją jest autoryzacja i członkostwo w SRF i ponad 150 zadowolonych Klientów. Z nami unikniesz nieprzyjemnych niespodzianek!

Pomożemy Ci w:

- + otrzymaniu F-skatt i wykazywaniu VAT (moms) w Szwecji, dla firm polskich;
- + otworzeniu działalności gospodarczej w Szwecji;
- + prowadzeniu księgowości (firmy jednoosobowe, spółki handlowe i akcyjne w Szwecji);
- + doradztwie podatkowym i deklarowaniu.

Nie wahaj się, zadzwoń:

BIURO 08-579 74 331

AGATA 0736 42 99 86

info@alime.se www.alime.se

Jesteśmy członkiem SRF

Sveriges Redovisningskonsulters Förbund (Szwedzki Związek Księgowych i Rewidentów Podatkowych) i posiadamy Certyfikat Księgowego wydany przez SRF co jest gwarancją wysokiej jakości naszych usług.

BIURO RACHUNKOWE

KONSULTBYRÅ REDOVISNING SKATTERÅDGIVNING & JURIDIK
FIL KAND JACEK MORAWSKI 0739 753 346

Zakładanie oraz bieżąca obsługa firm. Księgowość. Deklaracje. Optymalizacja obciążeń podatkowych, F-skatt. Marketing. Kontakty ze wszystkimi urzędami. Pomoc w kredytach, zatrudnieniach, ubezpieczeniach i sprawach socjalnych. Pobyty w Szwecji. Doradztwo prawne

MAKOWSKI REDOVISNING & CONSULTING

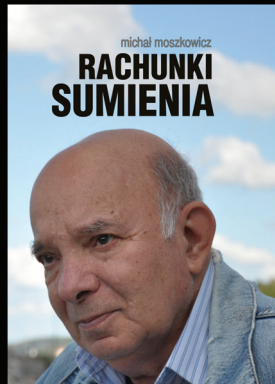
Enskilda firmor, HB, KB, AB – księgowość, deklaracje, tworzenie nowych firm w Szwecji i w Polsce. Kontakty z urzędami państwowymi, bankami, firmami leasingowymi, biurami notarialnymi. Doradztwo prawne.

Mariola Makowski
Revisor

Tel/Fax: 08 658 4343
Mobil 0703 607 575

Już w sprzedaży, nowa książka
Michała Moszkowicza

Rachunki sumienia

Michał Moszkowicz

Kiedy schodziłem ze Statku – bo nasz emigracyjny pociąg wjechał na Statek – ktoś krzyknął do mnie: Moszkowski, piszemy epopeję, bo sytuacja jest na epopeję, to jest Exodus! Długo myślałem, jak napisać epopeję, ale wokół nic się nie działo.

WYDAWNICTWO
POLONICA

Wydawnictwo Polonica
Sztokholm 2014, s.136
Cena: 95 SEK
Zamówienia:
E-post: polonica@polonica.se
T: 073 98 53 615

PRZEWÓZ OSÓB PRZESYŁEK I BAGAŻY

luksusowymi mikrobusami na trasie
Kraków ♦ Szczecin ♦ Sztokholm

przez:

Katowice, Opole, Wrocław, Legnicę, Lubin,
Zieloną Górę, Gorzów Wielkopolski

Najtaniej

Najszybciej

Zawsze na czas

SZCZECIN-SZTOKHOLM
Wtorek, Piątek, Sobota

SZTOKHOLM-SZCZECIN
Środa, Piątek, Sobota, Niedziela

KRAKÓW-SZTOKHOLM
Wtorek

SZTOKHOLM-KRAKÓW
Sobota

 MaxPol
PRZEWÓZ PASAŻERSKIE

www.maxpolprzewozy.pl

TEL. POLSKIE (0048) 603 750 532 (0048) 603 750 534
TEL. SZWEDZKI (0046) 737 317 796

SWEED TRANS PRZEWÓZ PASAŻERSKIE

PACZKI • PRZESYŁKI KURIERSKIE

Stockholm - Szczecin - Goleniów

**Oferujemy miłą i spokojną podróż
komfortowymi busami 3 x w tygodniu**

SZWECJA www.sweed-trans.eu POLSKA

+46 704 881 706

+48 691 275 670

PRZEWÓZ PACZEK POLSKA-SZWECJA-POLSKA

www.paczkaszwecja.pl

Tel. Polska:

+48 666 979 880 +48 666 979 881

Tel. Szwecja:

+46 738 326 980

(piątek - sobota)

PRZEWÓZ PACZEK I TOWARÓW, PRZEWÓZ OSÓB
TRANSPORT AUT NA LAWECIE, QUADÓW I MOTORÓW, PRZEPROWADZKI
TERMINOWE KURSY I KONKURENCYJNE CENY
PACZKI PRZYJMUJEMY I DOWOZIMY NA TERENIE CAŁEGO KRAJU

mieszczonym w marcu 1956 w tygodniku *Po prostu* sytuacja się zmieniła.

Parę słów o trójcy autorów tego przełomowego tekstu – byli to ludzie, których losy później różnie się potoczyły. **Jerzy Ambroziewicz**, członek Szarych Szeregów (AK) – później po upadku odwiedził reżimowy dziennikarz i TW SB, **Walery Namiońkiewicz** później sekretarz Gomulki, a jeszcze później stronnik Moczara i patron ze strony

* * *

Parę słów osobistych. Gdy Powstanie wybuchło miałem pięć lat. W sierpniu 1944 mieszkaliśmy w Milanówku. Aż do kapitulacji Powstania widzieliśmy wieczorami lunę nad Warszawą. Mój ojciec miał *zrzutowe* radio, na którym odbierał Londyn, Moskwę, a nawet słabiutkie stacje powstańcze. W połowie listopada z panem Krukiem (znanym ju-

Co nastąpiło. Himmler w imieniu Hitlera, (wszyscy dygnitarze III Rzeszy, wszystkie rozkazy wydawali w imieniu Führera), wydał rozkaz zniszczenia Warszawy i jej mieszkańców. To zaowocowało słynną rzezią na Woli (ok. 20.000 zamordowanych). Gdy Hitler mianował dowódcą sił niemieckich w Warszawie generała SS Ericha von dem Bacha-Zelewskiego, masowe mordy ustały. Bach kazał nawet rozstrzelać generała Mieczysława Władysława Kamińskiego (Polaka z pochodzenia) dowódcę, składającej się z jeńców radzieckich, zbrodniczej brygady Waffen SS RONA (skrót od *rosyjskiej wyzwolenczej ludowej armii*). Tego wszystkiego można się było spodziewać oraz tego, że Stalin nie będzie się spieszył z pomocą. To w jego interesie Niemcy niszczyli Warszawę i wyrzynali jej ludność.

Sytuacja w Paryżu wyglądała inaczej. Francja po kapitulacji współpracowała z Niemcami. Więc bunt Paryża uznał Hitler za zniwagę osobistą. Zachowała się słynna depesza Hitlera z pytaniem, czy *Paryż już płonie*. Treść tego telegramu posłużyła nawet za tytuł słynnej książki o Powstaniu paryskim: *Paris brûle-t-il?* Ale w Paryżu dowodził generał Dietrich von Choltitz, wojenny gubernator Paryża, który nie miał zamiaru wykonywać rozkazu Hitlera i kazał zamknąć się niemieckim żołnierzom w koszarach. Na ulicach Paryża walczyli zwolennicy marszałka Péteina ze zwolennikami generała de Gaulle'a i komunistami. Amerykanie, którzy w tym czasie nie mieli zamiaru zdobywać Paryża, pospieszyli na pomoc powstańcom. Pancerna armia generała Pattona pierwsza przybyła pod Paryż. De Gaulleowi to nie odpowiadało i wymusił na Amerykanach, że pierwsze do Paryża wejdą wojska Wolnych Francuzów, a konkretnie brygada czołgów dowodzona przez gen. Filipa Leclerca, późniejszego zięcia de Gaulle'a. Inny front – inni sojusznicy.

Z naszego punktu widzenia powstanie w Pradze Czeskiej było zabawne. Bowiem wybuchło na cztery dni przed końcem wojny. Niemcy nie bronili się, bo nie miało to sensu. Pod Pragę przybył niezawodny Patton ze swoimi czołgami, ale Czesi, którzy wiedzieli, że zostaną w strefie radzieckiej, nie chcieli Amerykanów. Chcieli tylko powitać Rosjan jako gospodarze. Stalin nie lubił takiej niesubordynacji. W związku z tym kazał wypuścić z okrążenia niemiecką armię pancerną Waffen SS i pozwolić jej przejść przez Pragę. I zaczęło się na dobre. Czesi nie mieli szans, lecz pomogli im żołnierze armii generała Własowa, którzy zdradzili Niemców. Koniec końców, doszło do porozumienia. Niemcy „poddali się” Czechom i oddali im broń, a Czesi pozwolili im przejść do Amerykanów, bo Niemcom zależało na tym by być jeńcami amerykańskimi, a nie radzieckimi. Własowców wydano Stalinowi. Ale i tak przywódca powstania praskiego, Smerkovsky, siedział w czasach stalinowskich za to powstanie w więzieniu. Drugi raz siedział w 1968 za praską wiosnę.

Wracając do naszego powstania. Naturalnie nie należało go rozpoczynać w takich okolicznościach. Ale już, gdy było wiadome, że Armia Czerwona nie wkroczy, to powstanie trzeba było poddać wcześniej. Bach-Zelewski proponował Borowi-Komorowskiemu kapitulację na honorowych warunkach już 15 sierpnia. Wtedy Warszawa jeszcze stała i funkcjonowała.

Ludomir Garczyński-Gąssowski

Trzy powstania

Wypadło to dużo lepiej niż myślałem. Nie miałem wątpliwości, że obchody 70-tej rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego odsuną w Polsce w głęboki kąt obchody stulecia Wielkiej Wojny. Bałem się ponadto powtórki z przed lat dwudziestu, kiedy to przypadała wyjątkowo okrągła rocznica wybuchu Powstania.

W roku 1994, kiedy to się działo, z okazji rocznicy pięćdziesięciolecia udałem się do Polski, gdzie w zastępstwie, źle się wówczas czującego, prezesa Kongresu Polaków w Szwecji, **Romana Kobya**, reprezentowałem na głównych obchodach w Warszawie, szwedzkie *Samodzielne Koło byłych Żołnierzy AK*. Byłem sympatykiem tego Koła, ale naturalnie nie byłem jego członkiem. Wprawdzie duża część mojej rodziny walczyła w szeregach Armii Krajowej, ale ja wówczas miałem tylko kilka lat i do AK nie należałem, bo należeć nie mogłem. A do KbZAK należeć mogli tylko prawdziwi Akowcy. Tym różniła się Stowarzyszenia b. żołnierzy AK od Stowarzyszenia Polskich Kombatantów (SPK), że do SPK należeli „kombatanci i ich dzieci”, a do kół AK tylko prawdziwi Akowcy. SPK, żeby przekroczyć *barierę śmiertelności*, przyjmowała w swoje szeregi wszystkich tych, którzy podzielali ideały, o które walczyli autentyczni kombatanci. Akowcy woleli być we własnym, sprawdzonym gronie.

Uroczystości w 1994 roku to były pierwsze na wielką skalę obchody Powstania Warszawskiego, połączone z symbolicznym pogrzebem, zmarłego na emigracji, dowódcy AK generała Bora czyli Tadeusza hr. Komorowskiego. Trumna z ekshumowanymi szczątkami śp. Generała przejechała na lawecie przez całą Warszawę na Powązki do kwatery Armii Krajowej.

W tym miejscu warto dodać, że nie ma racji Pani Prezydent Warszawy, która z okazji tegorocznych obchodów powiedziała, że w Polsce Ludowej o Powstaniu w ogóle się nie mówiło, nie uczono o nim w szkołach, nie dyskutowano w prasie. O Powstaniu młodzież dowiadywała się według niej tylko w domu i z Radia Wolna Europa. Bez przesady. Obchody rocznicy Powstania odbywały się corocznie od 1945 roku. Do 1948 jawnie. I w tym okresie, żyjący koledzy poległych, utworzyli na Cmentarzu Powązkowskim kwatery poszczególnych oddziałów i zgrupowań żołnierzy AK i przy tych kwaterach spotykali się co roku. Od 1948 do 1956 nie mogli robić tego jawnie. Dopiero po sławnym artykule: *Na spotkanie ludziom z AK za-*

Warszawskiego Komitetu PZPR skrajnie nacjonalistycznego ugrupowania **Grunwald** i wreszcie akowiec **Jan Olszewski**, prawnik, ofiarny obrońca w procesach politycznych i późniejszy premier III RP. Byli to koledzy z bojowego pisma, w którym jednym z głównych wówczas publicystów walczących o demokratyzację PRL-u był, szczerze w to zaangażowany, **Jerzy Urban**. Zresztą już po likwidacji *Po Prostu* udało się Urbanowi wydać zbiór ważniejszych odwilżowych artykułów. Z tego to zbioru właśnie korzystam. Historia Polski Ludowej i ludzi, których przekleństwem było tam żyć i się kształtować, nie jest jednoznaczna. Rzadko czarno-biała. Co słusznie na pogrzebie Jaruzelskiego podkreślił prezydent Komorowski.

Obchody 70-lecia były godne i nie pozbawione akcentów krytycznych w stosunku do decyzji wybuchu Powstania w konkretnych warunkach i konkretnym czasie. Jak zwykle niezawodny profesor **Jan Ciechanowski**, największy znawca tego zagadnienia, powtórzył swoje krytyczne tezy. Replikował znacznie mniejszy znawca problemu „*świeżo upieczony Polak*”, który właśnie otrzymał obywatelstwo polskie, profesor **Norman Davies**, który lansował tezę, że gdyby nie było Powstania to zamiast Polski Ludowej była by słynna 17 Republika Radziecka. Profesor Ciechanowski był całkiem odmiennego zdania. Uważał, że pozbawiona stolicy i dużej części patriotycznej młodzieży Polska, była łatwiejszym łupem Stalina, a rozgoryczenie klasą ułatwiało skomunizowanie Kraju. Profesor Ciechanowski, jako młodyciany żołnierz AK, brał udział w Powstaniu, potem na emigracji skończył studia historyczne i poświęcił wiele lat badaniom przyczyn Powstania. W latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych ub. wieku przeprowadził on wywiady z wszystkimi ważniejszymi dowódcami AK. Tymi, którzy podjęli tę fatalną decyzję.

Prezesowi PiS tegoroczne obchody się nie podobały: „*Były wątle*”. Inni zwolennicy PiS-u podzielali tę opinię. Ale skrajna prawica się podzieliła. Czołowi publicyści tej opcji (skądinąd skłóceni ze sobą) Piotr Zychowicz i Sławomir Cenckiewicz nie mają wątpliwości co do bezsensu Powstania. Nakreślone z okazji rocznicy filmy miały liczne akcenty krytyczne w stosunku i różniły się na korzyść od podobnych filmów nakreślonych dwadzieścia lat wcześniej. W jednym z filmów utrwalono wypowiedź generała Jana Mazurkiewicza „*Radosława*” – dowódcy zgrupowania Radosław: „*Niemcy palili i myśmy palili, by się od nich odgrodzić*”. 63 dni niszczenia miasta stworzyło sytuację, w której nie było warunków do życia i dlatego zgodnie z umową kapitulacyjną, Niemcy ewakuowali ludność cywilną z Warszawy. A żołnierzy AK internowano w obozach jenieckich. Było to możliwe dopiero wtedy, gdy Anglicy łaskawie po miesiącu walk uznali Akowców za kombatantów. Partyzantów jugosłowiańskich uznano za kombatantów dużo, dużo wcześniej.

bilerem), który przekupił jakiegoś majora Wehrmachtu, mój ojciec wjechał konną platformą do Warszawy. Był świadkiem rabunku miasta, ale nie podpaleń. Szczęśliwym trafem, ani *Tęcza* (antykwarjat mojego ojca), ani nasze mieszkanie, nie były jeszcze splądrowane. Kamienica, w której mieszkaliśmy, stoi do dziś. Pan Kruk odnalazł w swojej pracowni swoje kosztowności.

Dlaczego o tym piszę? Jakieś 10 lat temu telewizja polska emitowała cykl wojennych kronik filmowych. Polskich, niemieckich i rosyjskich. Przy tej okazji twórcy programu poszukiwali zdjęć z palenia Warszawy po Powstaniu. Wiązało to się ze skandalem we Francji, podczas festiwalu filmów dokumentalnych. Członkiem jury tego festiwalu był znany polski reżyser Stanisław Różewicz. Ze zdziwieniem i wściekłością rozpoznał we francuskim filmie dokumentalnym poświęconym II Wojnie siebie na ekranie... jak to w mundurze grenadiera SS miotaczem płomieni podpalał Warszawę. Jeszcze jako student *filmówki* Różewicz statystował w filmie *Miasto nieujarzmione*. Po bliższym badaniu okazało się, że twórcy filmów „dokumentalnych” ułatwiają sobie zadanie i posługują się scenami z kręconych w latach czterdziestych, czarno-białych filmów fabularnych. Zlecona przez Różewicza analiza ujawniła więcej takich kwiatków. Co więcej: autentyczne zdjęcia kręcone przez operatorów akowskich często były inscenizowane i kręcone *postfaktum*. Co łatwo zrozumieć, bo w ferworze walki zdjęcia nie wychodzą najlepiej. Przeszukano archiwa polskie i niemieckie i autentycznych zdjęć z palenia Warszawy nie znaleziono – co dziwne, bo operatorzy Wehrmachtu pracowali tam do końca. Nie wiem, jak to rozumieć? W czasie Powstania i po jego upadku latały nad Warszawą na dużej wysokości radzieckie samoloty i robiły zdjęcia. I znów nie odnaleziono zdjęć pokazujących pożary w Warszawie po kapitulacji Powstania.

Nie do końca podzielałem opinię Stefana Kisielewskiego, że Powstania nie należało w ogóle robić. Na pomysł, by opanować stolicę własnymi siłami i powitać wyzwolicieli w roli gospodarzy wpadli nie tylko mieszkańcy Warszawy. Także Paryż i Praga. De Gaulle ze względów prestiżowych postanowił wywołać, raczej zbędne, powstanie w Paryżu. Wywiad francuski, podobnie jak i polski (akowski), miał pod koniec wojny robocze kontakty z Abwehrą, a ściślej z antyhitlerowską opozycją w Wehrmachcie. Informacje, że szykuje się przewrót militarny w III Rzeszy, naturalnie przenikały do w/w wywiadów. Nieudany pucz z 20 lipca 1944 zmienił radykalnie sytuację, szczególnie na froncie wschodnim, gdzie na miejsce zamieszanych w spisek wysokich oficerów, aresztowanych i straconych, przyszli oficerowie pewni ideologicznie, a szefem frontu mianował Hitler, pod względem wojskowym dyletanta, Himmlera. W tej sytuacji nasi dowódcy, wywołujący Powstanie, mogli spodziewać się wszystkiego najgorszego.

Letni ludzie

W pobliżu miejsca gdzie mieszkamy jest jezioro. Pieszko dociera się tam w pół godziny, a samochodem w parę minut. Jezioro ma swą oficjalną nazwę, ale dla mnie zawsze będzie Rajskim Jeziorem.

Z parkingu prowadzi leśna ścieżka, gdzie latem zrywam dojrzałe, nagrzane słońcem poziomki, między drzewami połyskuje woda, a po chwili otwiera się widok na jezioro w całej swej wspaniałości. Są na pewno piękniejsze jeziora, ale to jest *moim* Rajskim Jeziorem.

Stojąc na zboczu, przy dużym krzaku leszczyny, doznaję oczarowania bez względu na porę roku. Serię zdjęć zrobionych z tego właśnie miejsca nazwaliśmy *Czterema porami roku*. Jesienią brzozy zwykły żółknąć pierwsze, a po nich krzewy i drzewa liściaste wokół zaczynają płonąć pomarańczowo-czerwonymi barwami. Woda zdaje się być ciemniejsza, jesienne wichry marszczą powierzchnię i gonią brzemienne deszczem chmury po głębokim błękitcie. Przy silnym wietrze tworzą się białe grzywy fal, tak jakby jezioro chciało ostrzec: „Uwaga! Jestem i groźne i złe, jak praw-

moja ulubiona pora roku. Jesteśmy *letni* mi ludźmi, Małżonek i ja.

Jezioro należy do trzech powiatów, każdy ma własne kąpielisko oraz miejsce, gdzie wolno kąpać się psom. Kąpielisko w bogatym powiecie ma jaśniejszy piasek, a schodki do wody montowane są już w maju. Dwie najlepsze plaże leżą na naszym, południowo-zachodnim brzegu. Opalając się mamy wtedy widok na jezioro. Wchodzimy do wody z pomostu, ale ubrania zawsze zostawiamy na brzegu, z obawy aby nie upuścić kluczy do wody. Nie mogę zapomnieć wypadku, kiedy przydarzyło się to znajomemu cumującemu łódkę. Zanurkował na głębinię, aby je wyłowić i już nie wypłynął.

Kiedyś, gdy pracowaliśmy na cały etat i zdawało się nam, że jesteśmy wieczni, spędzaliśmy każdy słoneczny weekend nad jeziorem. Skąła na skraju trawnika miała idealne pochylenie, aby w oparciu o nią zażywać słonecznej kąpeli. Koszyk pełen piknikowych delikatesów stał zaparkowany w cieniu. Obecnie jako emeryci, staliśmy się niecierpliwi, nagle brakuje nam czasu, jakby przeczuwając, że *nasza chwila na ziemi* ma się ku końcowi. Chadzamy nad jezioro tylko aby popływać. Pływając mamy ustaloną trasę. Najpierw płyniemy wzdłuż porośniętego trzcina półwyspu. Przy jego końcu otwiera się daleki widok na węższą część jeziora. Płyniemy wtedy dalej do platformy zamontowanej w odległości od brzegu. Zazwyczaj okupują ją nastolatki, czasem tak wiele, że platforma pochyła się i młodzież z krzykiem ześlizguje się do wody. Tam zawracamy i płyniemy z powrotem w kierunku pomostu. Trasę naszą nazywamy *Trójkątem Bermudzkim*. Często pływamy samotnie i jest ryzyko, że mając pecha, pewnego letniego dnia zaginiemy tam bez śladu. Nasi przyjaciele stale nas ostrzegają, ale otrząsamy się z tych ponurych myśli. Poczucie szczęścia i swobody warte jest ryzyka.

Czasem płyniemy w kierunku plaży na drugim brzegu jeziora. Mijamy wtedy niezamieszkałą wysepkę, gdzie mewy wiją gniazda. Jeśli podpływamy zbyt blisko, mama mewa potrafi zapikować muskając nasze głowy, w najlep-

nowił, że nikt nie będzie mu się kąpał w jego jeziorze. Syczał groźnie pływając wzdłuż pomostu i skutecznie odstraszał amatorów kąpeli. Na głębokiej wodzie nie ma się żadnej szansy przy utarcze z łabędziem. Kaczek nie ma potrzeby się obawiać, chociaż i one potrafią być natarczywe. Co lata kaczki mamy pływając ze swymi przypominającymi puchowe kulki kaczkami wśród kąpiących się gości. Nikt kaczek nie płoszy, a jeśli zdarzy się, że jakiś chłopczyk, łobuziak, sygnie piaskiem w kaczka natychmiast zostaje skarcony przez rodziców. Kaczka rośnie szybko i w końcu lata są już praktycznie dorosłe, ale nadal nie lękają się ludzi. Potrafią podążać za mną po plaży i skuszone barwnym lakierem próbują skubnąć w paznokcie u nóg. Kiedyś pojawił się w jeziorze wąż wodny. Trzymał głowę wysoko nad powierzchnią, sztywno jak patyki. Węże nie należą do moich ulubionych zwierząt, ale nie budzą też we mnie lęku ani wstrętu. W Tajlandii sfotografowałam się kiedyś z wężem boa owiniętym wokół szyji. Wodny wąż płynąc ku nam, zmienił kierunek kiedy nas zoczył. Może ludzie budzili w nim wstręt. Jezioro jest równie rozkoszne z wężem lub bez. Każdy raj ma przecież swego węża.

Prawdziwą ekstazę szczęściem przeżywam na głębokiej wodzie. Pokonuje grawitację, w stanie częściowej nieważkości poruszam się swobodnie w trzech wymiarach nie dotykając dna. Tylko ptaki mogą odczuwać większą swobodę. Żadnych ludzi w pobliżu. Czasem towarzyszy mi ważka, nadlatuje na swych migotliwych skrzydłach i odpoczywa przez chwilę na unoszącym się na powierzchni liściu. Gdy płynę na wznak mam wokół siebie panoramę łagodnych, zalesionych pagórków, a gdy spoglądam w górę widzę błękitną kopułę kryjącą cały wszechświat. Mieć wokół siebie wodę ma w sobie coś pierwotnego. Wody otaczają nas jeszcze przed urodzeniem. Gdy płynam jestem bliska swych korzeni i czuję pierwotne bezpieczeństwo, tak jak kiedyś w ciele matki.

Zieleń jest również kojąca. Przy brzegu nenufary błyszczą seledynem. Pasma trzciny jest soczyście zielone przy powierzchni, potem żółta przyjmują odcień żółto-zielony i kołyszą brunatnymi pióropusami. Krzewy mieniają się jasną i ciemną zielenią. Brzozy błyskają żalotnie na srebrno-zielono podczas gdy smukłe sosny cieszą oko głębszym odcieniem. Ponure, ciemnozielone świerki pod światło wydają się niemal czarne. Aktualny bestseller, sado-masochistyczne porno dla pań to w oryginale „Fifty shades of Grey”. Mam ochotę opisać sto odcieni zieleni, ale biorąc pod uwagę pozbawione finezji życie seksualne roślin, nie stanie się to nigdy bestsellerem.

Kiedyś, późnym latem, odwiedziła nas leciwa ciocia Małżonka i wybrałyśmy się razem nad jezioro. Nie mieliśmy zamiaru się kąpać, ale siedząc na ławce, rozkoszując się słońcem i ciszą, ogarnęła nas nagle ochota aby popływać, ostatni raz tego roku. Nie zabraliśmy jednak ani kostiumów kąpielowych, ani ręcznika, a uważaliśmy, że kąpać się nago w obecności cioci byłoby krępujące. Ciocia nie miała jednak w tym względzie żadnych zahamowań. „Idźcie się kąpać, dzieci. Wokół nie ma żywego ducha. Nikt was nie zobaczy”. Starsi ludzie są czasem bardziej tolerancyjni niż sądzimy.

Jeśli pogoda dopisuje potrafimy pływać aż do września. Wtedy na ogół jesteśmy sami w wodzie, nie licząc jednego czy drugiego psa. Kalendarzowe lato kończy się dopiero pod koniec września, a każdy letni dzień bez kąpeli jest dniem straconym.

Teresa Urban

Na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie w Panteonie Żołnierzy Polskiej Walczącej została 25 lipca odsłonięta tablica pamiątkowa poświęcona płk. Edmundowi Jerzemu Banasikowskiemu.

Edmund Banasikowski urodził się w Siedlcach w 1914 roku, zmarł w USA w 2010 roku. Był oficerem Wojska Polskiego i uczestnikiem kampanii wrześniowej 1939 roku, później konspiracji i partyzantki ZWZ-AK. Należał do słynnego „Wachlarza”, walczył w okręgu AK Wilno, był zastępcą dowódcy zgrupowania AK nr 3 na Oszmiańszczyźnie, uczestnik operacji „Ostra Brama”.

Po wojnie był aktywnym działaczem polonijnym, członkiem Rady Głównej Kongresu Polonii Amerykańskiej, Rady Naczelnej Koła b. Żołnierzy AK w Londynie oraz Rady Naczelnej Stowarzyszenia Polskich Kombatantów.

Ma w swoim życiorysie także „etap szwedzki”. W 1945 roku został aresztowany przez NKWD. Zdołał zbiec z więzienia i przedostał się do Warszawy. Wobec narastającego terroru wobec byłych żołnierzy AK postanowił uciec z Polski. Przedostał się w 1946 roku do Szwecji. Był jednym ze współzałożycieli i pierwszym prezesem Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Szwecji. Dopiero w 1951 roku emigrował dalej, do Stanów Zjednoczonych.

Był autorem książki *Na Zew Ziemi Wileńskiej* wydanej w 1988 roku w Paryżu.

Tablicę pamiątkową w Warszawie ufundowała Rodzina Banasikowskich i Instytut Pamięci Narodowej.

POSZUKIWANY

20 lipca 2014 roku w Näsaker (Szwecja) zaginął **Stanisław Wojciech Staniucha**. Zaginiony ma 49 lat, 178 cm wzrostu i niebieskie oczy. Ktokolwiek widział Stanisława Wojciecha Staniuchę lub ma jakiegokolwiek informacje o jego losie proszony jest o kontakt z ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych pod całodobowym numerem **+48 22 654 70 70**. Można również napisać w tej sprawie do ITAKI: itaka@zaginieni.pl. Naszym informatorom gwarantujemy dyskrecję.

www.zaginieni.pl

dziwe morze”. Gdy przychodzi śnieg i jezioro zamarza, ludzie przechadzają się po lodzie a dzieci zjeżdżają na sankach po lodzie. W pogodne świąteczne dni całe rodziny rozsiadają się na pomostach racząc się kawą i słodkimi bułeczkami. Wiosną krzewy i drzewa stroją się w delikatną zieleń, tylko sosny i poważne świerki nie dbają o zmianę stroju. A gdy nadchodzi lato wszystko przybiera zieloną barwę poza wodą, w której przegląda się niebo i błyszczą błękitem. To jest

szym stylu Hitchcocka. Nie wychodzi nigdy na tamten brzeg. Mrowi się tam od plażowiczów, kocujących w przyczepach na pobliskim kempingu. Co gorsza mrowi się tam także od pięknych gęsi kanadyjskich, które niestety mają przykry zwyczaj zostawiania na piasku i pomostach swych brudnych wizytówek. Po naszej stronie nie ma gęsi kanadyjskich, co najwyższej niegroźne kaczki lub para łabędzi. Łabędzie potrafią być agresywne. Pamiętam tego, który posta-

Jesteśmy
zawsze
blisko
Ciebie

Ucz się kiedy
Ci pasuje

Zaangażowani
nauczyciele

Zapraszamy!

Ucz się szwedzkiego u Lernia

Sfi Lernia

Telefon 0771-650 650, måndag-fredag klockan 8.00-17.00

E-post utbildning@lernia.se

Webb www.lernia.se/sfi

SFI

Lernia

POLMARKET

min favorit i Vällingby
www.polmarket.se

Codziennie dostawy pieczywa i ciast
- nawet w niedziele.

Wędliny, nabiał, warzywa, owoce
mrożonki słodczyce, konserwy, prasa,
książki, bogaty wybór napojów:
polska woda mineralna, soki...
Duży wybór artykułów dla dzieci
Przekazy pieniężne do Polski

POLMARKET

mój sklep w Vällingby
otwarty codziennie 9-20
Grimstagatan 53, 162 57 Vällingby
tel: 08-37 32 10

**Polskie
delikatesy
w Sztokholmie**
Torsgatan 49
T-bana
S:t Eriksplan
T: 08-30 10 14
T: 08-30 12 07

Godziny otwarcia:
pn - sr 10-18
czw-pi 10-19
soboty 10-14

Polskie wędliny
produkowane
w Sztokholmie
według
oryginalnych
polskich
receptur

FITTJA CENTRUM

Serdecznie zapraszamy
do nowego sklepu: artykuły
spożywcze i chemiczne z Polski.
Przyjmujemy zamówienia na
specjalne produkty z Polski.

Godziny otwarcia:
pon-pi 9-19
sob-niedz 10-18

Restaurang Chaplin

Prywatne festy, komunie,
przyjęcia, wesela.
Sala na 140 gości.
Polski personel,
polskie jedzenie,
polski alkohol.

Zadzwoń:
0707 193 141
08-755 29 34

Vendevägen 85a
Danderyd

Hemköp

TUMBA STORVRETEN

Oferta ważna: tydzień 34-35

Storvretsvägen 13 Telefon 08-530 302 80
40 miejsc parkingowych, 1 godzina bezpłatnie
Otwarte: poniedziałki - piątki 8-20 soboty-niedziele 8-20

100:-

6 opakowań

Tylko z kuponem. Obowiązuje przy zakupie
innych towarów za min. 150 koron.

Pierogi, naleśniki, gołąbki, kopytka,
kluski śląskie i in...
"U Jędrusia". 400 gram

Hemköp

35:-/kg

Drawska. Morliny
Specjalna oferta!
Tylko w sobotę
23 sierpnia.
Max. 2 opakowania

super
oferta

Cena tylko
z kuponem

Hemköp

Papier toaletowy
Lambi.
Opakowanie 6 sztuk

25:-

Max 1 opakowanie

Hemköp

Mrożone pierogi.
Nordis. Wiele rodzajów.

6 opakowań = 100:-

Hemköp

Ziemniaki. 5 kg

15:-

Cena tylko
z kuponem

Hemköp

Makreła wędzona.
Rafa.

39,90:-/kg

Hemköp

Serdelki. Sokołów

35:-/kg

Hemköp

Kazimierz Dolny

Kazimierz Dolny nad Wisłą to miasto, które początkowo nosiło nazwę Kazimira Wiślanego. Jest on położony w Małopolsce, wpleciony w trójkąt turystyczny Puławy – Kazimierz Dolny – Naleczów. W czasach potopu szwedzkiego, rezydowało w nim wielu dostojników wrogiej nam armii, po których zostało tu wiele pamiątek.

Początki miasta

Początki osady Kazimir, sięgają końca dwunastego stulecia. Leżał on na jednym ze wzgórz, noszących nazwę Wietrznej Góry. Mieszkańcami tej osady opiekowali się benedyktyni. Ponieważ zakon ten bogacił się, pewnego razu, książę dzielnicowy, syn Bolesława Krzywoustego, Kazimierz Sprawiedliwy w roku 1181 przekazał wspomnianą wioskę zakonowi norbertanek spod Krakowa. Norbertanki zaś wszystkie swoje oszczędności zakopywały w piwnicach swojego klasztoru. Nigdy nie przypuszczały, że staną się one łupem szwedzkich żołnierzy, za kilkaset lat.

W podzięce księciu Kazimierzowi

Norbertanki w podzięce księciu Sprawiedliwemu, zmieniły nazwę osady na Kazimierz. Nazwa ta, została odnotowana w kronikach po raz pierwszy w 1249 roku. Po około 150 latach osada i okoliczne wsie stały się dobrami korony polskiej. Założone tu były królewskie spichlerze, przechowujące tony zboża i wszelkich dóbr, które trafiały tu dzięki statkom zawijającym do Kazimierza nad Bałtyku. Król Władysław Łokietek w roku 1325 ufundował w tym mieście kościół parafialny oraz pierwszą bibliotekę, nazwaną łokietkowską. Podobno, tuż przed nawałą szwedzkich wojsk na Polskę, handlarze szwedzcy, wykonywali dokładne mapy portów rzecznych i wszelkich traktów wodnych, którymi mogliby sprowadzić tu swoją armię i ciężkie działa.

Budowa zamku

Ostatni z dynastii Piastów, Kazimierz Wielki, postanowił wybudować w tym mieście zamek, posiadający cechy obronne. Prawa miejskie dla Kazimierza

zostały przyznane w pierwszej połowie XIV wieku, gdy rajcowie miejscy napisali prośbę o obronę miasta przed Krzyżakami. Wziąwszy pod uwagę prośbę rajców, w roku 1406, król Władysław Jagiełło dokonał aktu lokacji miasta na prawach magdeburskich. Wytyczono wówczas plac pod rynek, ulice, wyznaczono działki pod budowę kamienic, a także wytyczono plac na budowę portu rzecznego.

Koniec świetności Kazimierza

Złoty wiek miasta Kazimierza skończył się w 1656 roku, wraz ze spaleniem miasta i zamku przez wojska króla szwedzkiego Karolusa Gustawusa. W

wielu kamienicach miasta, rezydowała generalicja szwedzka, a także i wielu tamtejszych duchownych, przybyłych do Polski, wspierając swoją armię. Kilka też kamieniczek miasta wzniesli sami Szwedzi, do dziś więc noszą one niepolskie nazwy. Jedną z nich nazwana jest skandynawska, a kolejną to tak zwany domek pod Szwedzką Czarownicą. Co najciekawsze, ta kamienica posiada u podstawy swoich fundamentów wyrzeźbioną figurkę czarownicy szwedzkiej, zwaną potocznie Mari. Gdy królem Polski został Jan III Sobieski, nastąpił proces rozwoju miasta, poprzez nałożenie nacisku na kupiectwo towarów greckich i ormiańskich. Ożywienie gospodarcze nie trwało jednak długo.

Rok 1830

W miejscowości tej, rozegrała się największa bitwa powstania listopadowego, mająca miejsce dnia 17 marca 1831 roku. Od chwili zakończenia działań powstańczych, nastąpił powolny rozkwit miasta. Jednak strat, jakie doznało miasto po potopie szwedzkim, już nigdy nie dało się odbudować. Można zatem jeszcze dziś, podziwiać wiele zaskłości z czasów rezydowania Szwedów w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą.

Ewa Michałowska-Walkiewicz

OGŁOSZENIA DROBNE

WYNAJME 2-pokojowe mieszkanie w Skärholmen, 2 min od T-bany. Możliwość zamiany na 1. kontrakt.
T: 08-720 16 88

Zapiski krytyczne

Rosyjskie seriale

Wszelkie okresy niepokoju, buntu, odwilży, wreszcie upadek komunizmu w Europie zwiększały oczekiwania na dzieła rozrachunkowe, rozliczające władze z minionych, lecz nie zapomnianych grzechów, upamiętniające dawne zbrodnie i ich ofiary.

W Polsce po Październiku 1956 było tych dzieł w zakresie filmu niewiele: "Wilczy bilet" Bohdziewicz i może "Życie raz jeszcze". Później powstało ich więcej. W chruszczowskiej odwilży, w ojczyźnie światowego proletariatu, mamy filmy może odważniejsze, głównie Czuchraja (*41-y*, *Czyste niebo*) i silniej odbijające się w opinii światowej. Odnotowano kilka ważnych filmów na Węgrzech, natomiast Czesi byli pod tym względem zapóźnieni.

Już po upadku komunizmu mamy w Polsce pod tym względem posuchę (ale nie zapominajmy o całym nurcie kina moralnego niepokoju przed tą datą). Może tylko *Śmierć jak kromka chleba*, *Kutza*, *Pierścionek z orłem w koronie* i *Katyn* Wajdy.

W Rosji Gorbaczowa chodziło głównie o zwolnienie licznych "półkowników", później powstało niewiele filmów kinowych poważnie rozliczających stalinowskie zbrodnie – kilka o Gułagu, najczęściej w koprodukcji. Ale od czegoż seriale?

W Polsce serial telewizyjny to dziś najczęściej tak zwana telenowela, zastępująca na szklanym ekranie radiowych *Matysiaków* czy *W Jezioranach*, niekończące się *Mjak miłość*, *Złotopolscy* i *Plebanie*. Poważnych seriali, choćby średnio udanych, jak ten o Piłsudskim, szukać ze świecą. Inaczej w Rosji. Tam też pewnie mają produkty spekulatywne, ale wyróżniają się wieloodcinkowe adaptacje klasycznej literatury (niektóre znane np. ze szwedzkiego kanału Axess): Dostojewski (*Zbrodnia i kara*, *Idiota*), Bułhakow (*Mistrz i Małgorzata*, *Biała Gwardia*), Pasternak (*Doktor Żiwago*). Długi serial poświęcono życiu poety Jęsiennina.

Reminiscencje Gułagu też wywodzą się z literatury. W 10-ciu odcinkach sfilmował Gleb Panfilow powieść Solżenicyna *W pierwszym kręgu* (2006). *Dzieci Arbatu* (2004), według cyklu powieści A. Rybakowa, rozpoczynają się we wczesnych latach 1930. dzieląc postacie na pozytywne (Sasza Pankratow ląduje na syberyjskim zesłaniu) i negatywne (jego sąsiad i kolega rozpoczyna

pracę w organach). Przełom w losach i pozory wyzwolenia z koszmaru przynosi wybuch wojny w 1941.

Wieloosobowym bohaterem 3-tomowej powieści Wasilija Aksionowa *Moskiewska saga* (i serialu z 2004) jest rodzina Gradowych, reprezentująca rozmaite korzenie i pokrewieństwa. Gruzińskie po kądzieli pozwala wyraźniej pokazać w akcji Stalina i Berię, żydowskie wyraźniej uwypukla dramata rzekomego spisku kremlewskich lekarzy. Istotne są także tradycje zawodowe: patriarcha rodu jest profesorem medycyny, syn i wnuk poświęcają się karierze wojskowej, nie bez dramatycznych powikłań w okresie czystek lat 1930., także w armii. Kalejdoskop historycznych wydarzeń w jakie uwikłani są Gradowowie rozgrywa się od roku 1925 (śmierć Frunzego) po 1953 (zgon Stalina).

Bodaj najwyraźniejszy obraz Gułagu przynosi natomiast serial osnuty na twórczości literackiej i życiorysie drugiego obok Solżenicyna najbardziej znanego dziejopisa archipelagu, Warłama Szalamowa (*Opowiadania kołymskie*), który spędził tam w sumie ok. 20 lat. *Testament Lenina* (2007) to rozczłonkowany obraz losów pisarza, podkreślający najsilniej motyw religijny i moralny.

Aleksander Kwiatkowski

Ogłoś się w
Nowej Gazecie Polskiej.
Zrób to co zrobili inni.

cenik ogłoszeń:
www.polonica.se

Co? Gdzie? Kiedy?

KABARET
Neo-Nówka
w programie pt. "Pielgrzymka do miejsc śmiesznych"
Niedziela 21 września 2014 godz. 18
Maximteatern, Karlaplan 4

Bilety do nabycia na stronie internetowej www.zeticket.se oraz w polskich sklepach na terenie Sztokholmu. Więcej informacji na stronie www.poloniainfo.se

wilki
11 października 2014
SZTOKHOLM, KLUB TYROL
LILLA ALLMÄNNA GRÄND 2
SOBOTA, GODZ. 20:00

WIELKI KONCERT W SZTOKHOLMIE

BILETY DO NABYCIA NA STRONIE INTERNETOWEJ WWW.ZETICKET.SE ORAZ W POLSKICH SKLEPACH NA TERENIE SZTOKHOLMU. WIĘCEJ INFORMACJI: WWW.POLONIAINFO.SE

Agencja PolArt i Teatr Ateneum z Warszawy zapraszają
FRANCIS VEBER
Kolacja dla głupca

Występują:
Pierre Brochant – PIOTR FRONCZEWSKI, François Pignon – KRZYSZTOF TYNIEC, Christine Brochant – MARZENA TRYBAŁA
Marlene – EMILIA KOMARNICKA, Lucien Cheval – TADEUSZ BOROŃSKI / TOMASZ KOZŁOWICZ
Juste Leblanc – MAREK LEWANDOWSKI, dr Archambaud – SŁAWOMIR HOLLAND

MAXIMTEATERN
Karlaplan 4 T. Karlaplan
niedziela 5 października 2014 godz. 19.00

Bilety w cenie 290 330 370 kr w sprzedaży od 1 lipca w polskich sklepach lub na zamówienie przez telefon 0707 55 21 77, 0704 25 79 48
www.polart.se info@polart.se

Sponsorzy: Aricelblommor, DANCAD, Limbablommortjänst
URZĄD M. ST. WARSZAWY Biuro Kultury

Organizator: Agencja PolArt

NATALIA NIEMEN
PREZENTUJE
NIEMEN
MNIĘJ ZNANY

PIOTR BARON - SAKSOFON / TOMASZ KALWIŃSKI - INSTR. KLAWISZOWE / RZEK GŁYK - PERKUSJA / ADAM SZCZĘCZYK - GITARA / WOJTEK GĄSIOR - BAS

sobota 25 października 2014 godz. 19.00
Södermalms Konferenslokal
Götgatan 87 T-Skanstull

Bilety w cenie 270 kr w sprzedaży od 1 lipca we wszystkich polskich sklepach.

Sponsorzy: Aricelblommor, DANCAD, Limbablommortjänst

*Zespół Folklorystyczny „Piaśtowie”
zaprasza na
międzynarodowy koncert
Różnimy się pięknie*

W koncercie udział wezmą:
1. Polonijny Zespół Tańca „Lacowiacy” z Zurychu
2. Grupa Folklorystyczna „Pokolenia” z Biłgoraja
3. Zespół Folklorystyczny „Piaśtowie” z Sztokholmu

31 Sierpnia 2014 r. (niedziela) godz. 13:15
w ABF Huset, Sveavägen 41

Stockholms stad

nowa gazeta polska

Wydawca/utgivare: POLONICA FÖRLAG
Redaktor odpowiedzialny/ansvarig utgivare: Tadeusz Nowakowski
Redakcja: Box 129, 146 22 Tullinge, Szwecja /Sweden Tel: +46-73 98 53 615
E-post: polonica@polonica.se www.polonica.se
Nakład/upplaga: 3.000 ex ISSN 1103-3339

Mer än en miljon svenskar
har mångkulturell bakgrund.

Nowa Gazeta Polska samarbetar med KAPI Marketing
som specialister på mångkulturell insikt, kommunikation och media.
08 510 144 55 info@kapimarketing.com

Zadzwoń z życzeniami do Sabiny 29 sierpnia.

Z Amigos stać cię na telefon do wszystkich twoich przyjaciół w ich imieniny.

Kalendarz imienin Comviqa sierpień

Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
18 Heleny Bronisławy	19 Bolsława Juliana	20 Bernarda Sobiesława	21 Joanny Franciszki	22 Cezarego Tymoteusza	23 Filipa Apolinarego	24 Jerzego Bartłomieja
25 Ludwika Luizy	26 Marii Zefiryny	27 Józefa Moniki	28 Augustyna Patrycji	29 Sabiny Jana	30 Róży Szczęsnego	31 Bogdana Rajmunda

COMVIQ
Billigt, billigt, billigt.